

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sümege. Horvát Gábor könyvkereskedésében

Előfizetési árak:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 F. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egység szerinti:

A nyílt tér sora 1 korona

Nemzetgazdasági berendezkedésünk a háboru után.

Nemzeti magunkra utalt-ságunkat eklatánsan bizonyítja a jelen világháboruban való részvételünk. Hogy lépést tudjunk tartani, jobban mondva, hogy bennünket megillető helyet a háboru evolúciója által kialakult nagyhatalmak sorában el tudjuk foglalni anélkül, hogy mint eddig a nagy nemzeti s kulturális problémák megoldásánál ne csak szomszédaink diktandójának visszhangja legyünk nemzetgazdaságtani berendezkedésünket kell elsősorban kiépíteni, vagy a már meglevő s jónak bizonyult intézkedéseinket, — ilyen a gyermekvédelmünk — szélesebb alpra fektetve fejlesztenünk.

Háboru utáni, ezentuli, nemzeti boldogulásunk irányát egyedül munkabírásunk, nemzeti munkaképességünk, vállalkozó szellemünk, munkásjóléti, social és agrár politikai kérdések helyes és céltudatos minden magánérdeket kiküszöbölő megoldása, összhangba hozása szabják meg.

Amint Helferich mondta figyelmeztetőleg a német népnek, hogy első dolgunk legyen az „áttanulás” viszonyaink helyes összeegyeztetése a háborus tapasztalatokkal, nehogy elkerüljenek bennünk a többi népek, úgy nem hagyhatjuk figyelmen kívül az ugyanakkor mihozánk vetett figyelmeztető sorait, szavait, nekünk pedig első sorban tanulnunk, amit el sem kezdünk, vagy rosszul — sietve pótolnunk kell.

Ha a helyes nemzetgazdaságtani elvre helyezkedünk, vagyis minden materiális eszközt s szellemi erőt egyesítünk, az eredmény részben biztosítva van.

A szükségletek szabályos s rendes kielégítése a produkciónak helyes elosztása, az egymásra utaltság, a szabá-

lyos helyi viszonyok, a társulás által elfogadott s jónak bizonyult szabályok törvénybe iktatása, a károk csökkentése, a népjólét emelése, organizált együtteség, a törvényhozás minden egyéni érdekföle emelése jövőbeni, nemzeti jólétünk, gazdaságunk s nyugalmas békés munkálkodásunk előfeltétele.

Mindezekhez hozzájárul természetesen ugy a had-, bel- és pénzügyi reorganizáció. Hadügyi fejlődésünket megkövetelte s magával hozta a háboru a belügyi viszonyaink reorganizációra vár. Elsősorban a megyei vezetés kifejlesztése, de főképpen a patriarchalis összeköttetések által megszállott pozíciók olyan erőkkel való betöltése, akik nem az írói akta rendszer megismerésével tanulták a social politikai vezetést, hanem szakképzettség elnyerése után közvetlen érintkezésbe lépve a meglevő intézményekkel azoknak minden jó, vagy javításra váró oldalát ismerik. A harmadik a pénzügy. A bank újabb az ingatlan, az agrárpolitikába való beavatkozásra terjesztette ki figyelmét. A pénzbőség részben indokoltá teszi ezt. De ha figyelembe vesszük azoknak a bankoknak működését, melyek elsősorban mobil, vagy még jobban mondva, export vagy transito üzletekkel foglalkoznak, meglátjuk a munkásérményt.

Egy nagy feladat vár ránk még, ami minden előtt áll. Ez a valuta rendezésünk illetőleg kiegyenlítésünk. A háboru előtt az európai államok, bankjegyfedezete körülbelül a bankjegyeik háromnegyed részét tette ki. A háborus külföldi fizetések ezt meglehetősen csökkentették, úgy hogy Anglia mintegy egynegyed Francia és Németország egyötödét tudja érczel fedezni. A monarchia, ha nemzeti munkaképességeinket s export eszközeiket figyelembe vesszük könnyen

korrigálhatja a percentuális csökkenést.

Hogy milyen eszközök általánosan rendelkezésünkre válata javításainkra, arra legközelebb visszatérünk.

Községi gyűlés.

Sümege község képviselőtestülete múlt hó 26-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Kiss Antal városbíró üdvözölte a megjelent képviselőket, valamint a behívott pötagokat.

A közgyűlés tárgyai közül első sorban az illetőségű ügyeket tárgyalták meg, melyeket kivétel nélkül elutasított a közgyűlés. György Elek adóügyi jegyző lemondását tudomásul vette a közgyűlés, egyúttal közölte Kiss Antal bíró, hogy az állásra 10-ére már választást is hirdetett Farkas István főbíró a vármegyei hivatalos lapban. A hivatalos csomagok pénzek és levelek átvételére a gyűlés Kiss Antal bíró, Malomszky János jegyzőt, Bricht Viktor pénztárost és a h. bíró bizta meg az erdőőr fizetése és háborus segélye a háboru tartamára 60 koronáról 100 koronára, az erdő szolgáé 50 koronáról 80 koronára emelték.

Lövinger János és társai azon kérését, hogy az elrequirált marhák ára kárpótolva legyen — minthogy ezzel a tárggyal a gyűlés nem foglalkozhat a napirendről leveszi.

A rendőrök kérését, hogy t. i. lábbeli illeményüket természetben kapják meg a gyűlés kérésüknek helyt ad és a jövőben a város gondoskodik róla.

A gyűlés tárgysorozata kimerülve Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő interpellált a községi számadás miképpen állásáról és kérte az előjáróságot, hogy azt rövid időn belül terjessze elő. Továbbá közölte Eitner Zsigmond orsz. gyűlési képviselő, hogy a dunántúli h. é. vasutak részvényük után 1 és fél százalék kamatot fizet és a részvények egész szelvényivét akar direkt az igazgatósághoz akár a sümegei Takarékpénztárhoz új szelvényiv átserélése végett adják be. A 8. hadikölcsön kibocsátása előtt a város tegyen előre jelentést mennyit és honnan fog az új kölcsönre jegyezni.

Dr. Végli káplán képviselő a villanyvilágítás stadiuma felől kért felvilágosítást Erre pozitív választ egyenlőre az előjáróság adni nem tudott. Más tárgy nem lévén a városbíró a gyűlést bezárta.

H I R E K.

Óriási a zsir hiány

mindent, mindenhol a háztartásokban. A zsir hiányát, a disznóhus tiltó elárulását sehol olyan nagyon nem érzhetik mind nálunk Sümege, Más városokban Keszthelyen, Tapolcán az előjáróság kérvényezte a tiltó rendelet mellőzését és most ott vigan élvezik a disznóhúst a szallónát, a zsirt.

Sümege, vannak háztartások, hol heteken keresztül főtt ételt enni alig tudnak, mert nincs zsirjuk és e rettenetes állapot különösen a napszamos, szegényebb néposztálynál fordul elő, kik nem bírták 100 literes zsiros bődnöket megöltetni. Az előjáróság szociális érteke azt kívánja, forduljon sürgősen kérésével a miniszterhez, hogy Sümeget oldja fel e tiltó rendelet alól is engedélyezze a disznóhús, zsir, szalonna árulását, hogy ne kelljen az asszonyoknak házalni a szomszédvárosokban míg nagy könnyögrésre 40-50 korona árban 1-2 kg. szallónát vásárolhatnak.

(h. i.)

Panaszkodik a

publikum, hogy a közutak nincsenek megmeretve és így a víz zavaros, tisztátalan bennük. Különösen sok panaszt hallottunk az úgynevezett „Ramasetter kertben” levő kútra; melyet pedig majd az egész beiváros népe használ.

Kérjük az illetékes köröket hogy ezt a kútat, valamint a többi is, meresse meg. Most jön a nyár, amikor különösen szükség lesz a friss, tiszta iható vízre ez a szegény sokat nélkülöző publikum legalább ezt ne legyen kénytelen nélkülözni. Hogy kicsoda bajok származhainak közegészségre nézve egy-egy tisztátalan kút vizétől, azt ügygondoljuk felesleges, intelligens embereknek magyarázni Sümege, pedig már fordult elő korábbi években több tifusz és vérhas eset! Isten ójon, hogy megint ilyenek környékezzenek meg bennünket, sok más egyéb bajaink s gondjaink mellett.

Azért még egyszer és újból megkérjük az illetékeseket arra, hogy a közutakat most a nyár elején helyezze rendes és használható állapotba; nehogy akkor kelljen jajveszékelnünk, amikor már a baj a nyakunkba szakadt.

En.

— **Hatósági zöldség árusítás.** Mint értesülünk a hatóság a holt napi naptól fogva mindennap nagyobb mennyiségű zöldségfé.ét maximális áron a közönség rendelkezésére fog bocsátani. A hatóság Széchenyi gróf uradalomból importálja a zöldséget. A legnagyobb valószínűség szerint kiállításal lesz a helyben termelt zöldség árára.

— **A balatoni gőzhajózás** új menetrendje lapunk kiadóhivatalában bármikor a közönség rendelkezésére áll.

— **A korai burgonya lefoglalása.** A kormány a korai burgonyát az ország számos helyén lefoglalta. Nálunk a burgonya nincs lefoglalva és így szabadon árusítható, de szállítani csak szállítási igazolvánnyal szabad.

— **A zöldség, főzelék és gyümölcs új maximális árai.** A hivatalos lap mai száma. Junius 1-től június 15-ig az intézőbizottság a következő árakat állapította meg: kelkáposzta 130 fillér, zöldbab 21 fillér, hónapos-retek 24 fillér, hüvelyes zöldborsó 2:00 K, zöldbab 3:00 K, ugorka 2:40 fillér, cseresznye 2:50 fillér, pöszméte 1:80 fillér, szamóca 3:20 fillér. Ezeket az árakat kérheti a kereskedő a fogyasztótól. Érdekes annak a megállapítása, hogy mi alatti ezek a cikke a termelőtől a fogyasztóig eljutnak, a nagykereskedő és kiskereskedő kezén, közel 80 százalékkal drágulnak meg.

— **Katonai őrizet a dohányszállítmányoknál.** A dohányjövődék igazgatósága kérelmet intézett a honvédelmi miniszterhez, hogy a nagyobb dohányszállítmányok őrizetére katonaságot rendeljen ki. A honvédelmi miniszter, mint értesülünk, teljesíteni fogja a kérelmet. A katonai őrizetre azért van szükség, mert az utóbbi időben gyakran megsejt, hogy a dohányszállítmányokat gyakran megdézsmálták, vagy ellopták.

— **A katonaság és a szénakaszálás.** Jelentések szerint jó szénatermesre van kilátás. A takarmányrekvirálásra tehát alig lesz szükség. Tervbe vették, hogy azokat a réteket, amelyeket a tulajdonos csekély munkajérével nem tud lekaszálni, katonasággal kaszálatják le s a munka fejében takarmányrészt kap. Így azután sok takarmány gyűl össze munkadíj fejében.

— **Javaslat állatrekvirálásra.** Az Állat- és Takarmányforgalmi részvénytársaság azt javasolja, hogy az állatrekvirálásnál az 1917. évi állatszámítás eredményét vegyék alapul s hogy a vármegyék minden negyedében állományuk 2 %-át szolgáltassák be. Ily módon havonként csak az ország harmadrészében lenne kivétel. Ezzel a beosztással be lehetne tartani a szabályt, hogy az átvevő hely 8 km-nél távolabbra nem lehet s a 40 db marha, amennyi egy átvételhez szükséges, kisebb körzetből is összetételhető. A gazdák részére megállapított 4:40 és 5:80 K átvételi árból a vármegyék se vonnak le s a kormány is elengedte a 1 1/2 %-os bélyegilletéket. Az ármegállapító bizottságoknál a földművelésügyi kormány megbizottja védi meg a gazdák érdekeit.

— **Rokkant katonák kiképzése.** Azon rokkant katonák számára, akik irodai munkával akarják kenyerüket megkeresni, a hadügyminiszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg kurzusokat állít fel. Olyan hadirokkantok, akik középiskolát vagy katonai iskolát végeztek, négy hónapos kurzust hallgathatnak, akik négy középiskolát végeztek, azok részére hat hónapos kurzus lesz és végül azok, akik felsőkereskedelmi iskolai érettségig ohajtanak tenni, tíz hónapostanfolyamra mehetnek. A rokkantok bármely katonai patanchnokságnál jelentkezhetnek e tanfolyamra.

— **Új bankjegyek lesznek.** Az Osztrák-Magyar Banknál most kísérletek folynak egyes bankjegyek új rajzával és nyomásával mert ismét nagyon sok hamisított bankjegy van forgalomban. Azt a régebbi tervet, hogy 5 koronás bankjegyeket fognak kibocsátani, legközelebb megvalósítják, mert az előkészületek már előrehaladott stádiumban vannak.

— **A körzeti malmok és az új termés.** Tavaly a körzeti malmok gabonát vásárolhattak termelőtől olyan körzetben, ahonnan a gabonát tengelyfuvarral beszállították a malomba. Az új gabonarendelelet szerint, amely a szabad vásárlást tiltja, a körzeti malmoknak az illető körzet bizonyos utalja ki őrlésre a gabonát.

— **A vetésjelentések közvételére.** földművelésügyi miniszterium az idén rendes időben közzé fogja tenni a vetésjelentéseket, amelyeknek közzététele a háború óta szünetelt. A földművelésügyi kormányt erre az elhatározásra az e körülmény bírta rá, hogy az idén nemcsak a magyarországi, hanem a szerb, ukrán és oláh aratás eredményeivel is számolni kell és így semmi ok sincs arra, főleg nem kívánja a háborús érdek, hogy a magyarországi termés eredménye titokban maradjon. A vetésjelentés közzététele áll összefüggésben az, hogy a haditermény részvénytársaság föllívást intézett bizományosaihoz, hogy minden hónap 1-én és 15-én kimenítő jelentéseket küldjének a vetések állásáról és később a termés eredményéről.

— **Nem lesz tejeskávé délután.** Nemrég a közlelmezési miniszternek egy a fővárosi kávéházakra vonatkozólag a tejkérdésben kiadott rendelete alapján országszerte az a hír terjedt el, hogy a közlelmezési miniszter megengedte az uzsonnakávé kiszolgáltatását. Erre a téves hírre most maga a közlelmezési miniszter cáfol rá a vidéki hatóságokhoz intézett leiratával, melyben hangsúlyozza, hogy délután 3-tól 7-ig tilos fehérvét adni.

Felelős szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske

Laptul, kiadó: Horvát Gábor

Rendelje meg

lapunkat a barctéren levő férje, fia, testvére, rokona stb. részére. Nagy örömet szerez nekik. Lapunkat a tábori posta rendszeresen kézbesíti.

MÚJEGET

szállít a
Tapolcai Jéggyár R.-t.

Korcsma

és
üzletház

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad
Zámbo Gábor Csabrendek.

1-1

DISZDOBOZOK

LEVÉLPAPIROK
M A P Á K B A N
ŐRIÁSI VÁLASZTEKBA N
K A P H A T Ó K

HORVÁT GÁBOR
Könyvkereskedésében
: : S Ü M E G E N . : :

Szőlősgazdák figyelmébe!

Ujdonsági Szabadalom!

Saját érdekébe cselekszik minden szőlőtulajdonos, ha olyan permetező gépet szerez be, mely által nincs kitéve állandóan a léghőmérséklet repedés és fenék kitörés által okozott költséges kiadásnak. Ezt elérheti az általam

feltalált
szabadalmazott
permetező

készülékkel, melynek a fentieken kívül még azon előnye is van, hogy belülről üres, több folyadék fér belé, tisztán tartható és belüli javítás nem fordulhat elő.

Anyag hiány miatt az idén csak avult gépek átalakítását vállalom el.

Minden gyártmányu permetező szakszerű javítását elfogadom.

LÖVINGER JÓZSEF

épület és műszaki bádogos vízvezeték szerelő, az új készülék szabadalmának tulajdonosa.
Sümege

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad

a kiadóhivatal.

A Csabrendeki Takarékpénztárral Egyesült Önsegélyző Szövetkezet

1918. évi június hó 9-én fogja saját helyiségében évi rendes közgyűlését megtartani. Melyre a szövetkezeti tagokat ezennel tisztelettel meghívjuk.

Kelt Csabrendeken 1918. évi május hó 30-án.

A gyűlés tárgyai lesznek:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két szövetkezeti tag megválasztása.
2. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése valamint az 1917. évi zárszámadások előterjesztése, felül vizsgálása és a mérleg megállapítása.
3. A felmentvény megadása.
4. A felügyelő bizottságnak egy évre leendő megválasztása.
5. Netáni indítványok.

Barcza László
elnök.

Löb Ignác
titkár.